

Nazioarteko Online Ikastaroa

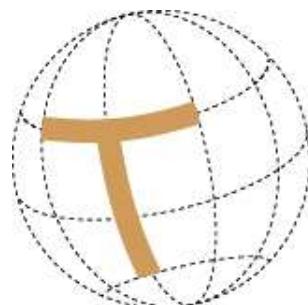
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK.
Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta
prozesu kolektiboak eraikitzen”

2. edizioa

(2020-2021 Ikasturte akademikoa)

2021

Gida Didaktikoa – 9. Modulua

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Finantziazoa:

Xabier Arana Eiguren (Gernika Gogoratuz)

Rosa de la Asunción Sanz (Kukubedarrak)

Ramón Zallo Elguezabal (UPV/EHU)

05-04-2021

Nazioarteko Online Ikastaroa
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzetan”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

Moduluaren helburuak

1. Interes/gatazka, kolektibo eta lurrardearen erabilera anitzeko leku batean ikerketa eta metodologia nola landu ziren azaltzea.
2. Lortutako emaitzen berri ematea (Arazoak-erronak vs Erresistentziak-Alternatibak) Busturialdeko eskualdean aktibo dauden erakundeekin garatutako tailerrei dagokienez; gerora, prozesu hauetan garrantzia berezia izan duten pertsonei egindako elkarritzeten bidez kontrastatu dira emaitza horiek.
3. Urdaibai inguruan eragin handiena izan duten gaitasun kolektiboak eta proiektu alternatiboak identifikatzea, honako ardatzei dagokienez: Eskualde mailako ikuspegia; Ingurumen iraunkortasuna; lurra eskuratzeko aukera; Genero berdintasuna, eta nortasun kulturala eta euskara.
4. Argazki osatu bat egitea erakundeen jarduera eta planen ikuspegiari dagokionez, herritarren inguruko azterketa soziologikoari eta eskualdearen inguruko egoera sozioekonomikoari dagokionez, XXI. mende osoa kontuan izanda.

Moduluaren sintesia

- 1.- Busturialdea-Urdaibai inguruan lurralte eta hizkuntzaren defentsan oso implikatuta dagoen komunitatea aurki dezakegu, erronka nagusi batzuei aurre egin nahian: Estrategia partekaturik eza; ekonomia eta enpleguaren gainbehera; gizarte-eragileek erabakiak hartzeko aukerarik ez izatea; Biosferaren Erreserba (UNESCO, 1984) izateak dakarren aukera/oztopoa; azpiegitura handien inguruko akordiorik eza - Guggenheim, Sollube eta Autzagane gainetan zehar doazen errepideak-, turismo-eredua, uraren kudeaketa (Bilboko Ur Partzuergoan integratu ala ez); lurzorua galtzea; akuiferoen kutsadura; baso eta baserri eremuak krisia; genero desberdintasunak eta bidegabekeria sozialak; migratzaileen inklusiorako arazoak; zahartzea aktiboaren arloko politika falta; diskriminaziozko kultura adierazpenak. Azken finean, ikerketa,

Nazioarteko Online Ikastaroa
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzetan”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

ekintza eta parte-hartze prozesu honetan ikusi da ekimenen arteko harreman falta dagoela, guztiak dituzte ikuspegi interesgarriak, baina beren interes espezifikoetan zentratuegi daude.

2.- Urdaibaiko komunitateak beti erakusten du elkarbizitza aktibo eta sortzaile baterako joera, baina elkarteen arteko harreman faltak ez du uzten kezka eta proposamen partekatuen eraikuntzan aurrera egiten. Deliberaziorako espazio berriak martxan jartzea lagungarria izaten ari da ezagutza falta hori gainditzeko eta gaitasun kolektibo eta lidergoak aktibatzen joateko. Zoritzarrez, kolektibo sozialen antolaketa eta eragin maila desorekatua da. Eskualdeko gazteriak kontsumo eredu pasibo eta merkantilizatuaren ordezko alternatiba ugari garatu ditu, baina bestelako elkarrekin ekologista eta sozial batzueta nekea nabari da, belaunaldi aldaketa falta dutela eta. Orokorean, eragiteko gaitasun propioen inguruko hausnarketa falta nabaritu da.

3.- Elkarrizketa falta argia dago administrazioen eta gizarte zibil antolatuaren artean, eta nabaritzen da Busturialdea-Urdaibai inguruaren garapen integralerako estrategiarik ez dagoela. Hori dela eta, kezkagarria da eskualdearen etorkizun ekonomikoa (jarduera ekonomikoaren sektoren beherakada, langabezia eta lan-prekarietatea, gazteentzako aukera falta...) eta jendeak argi ikusten du eskualdearen etorkizunaren inguruko erabakiak Bilbon zentratu direla (Bizkaiko hiriburua). Hainbat ikerketa, diagnostiko eta garapenerako plan daude, baina uste da gabezia handi bat dagoela lurrealde-ereduaren eta eredu sozial, kultural eta ekonomikoaren definizioaren inguruan. Laburbilduz, lurrealde honek ez dauka diagnostiko partekaturik, ez eskualde mailako plan bateraturik, ezta eskualdea eta bere beharrizanak defendatzen dituen lidergo partekaturik ere.

4.- Diagnostiko eta jarduera plan partekaturik ez badago ere, nabarmendu behar da gizarte ekimen berri batzuek duten potentziala, baita errotuago dauden beste batzuena ere. Argi erakutsi dute ekintza kolektiboak arazo batzuei buelta emateko gaitasuna duela. Urdaibaiko eragile batzuek hausnarketa eta ekintzarako gaitasun handia dute, eta

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzetan"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

falta dena da sareak ehundu eta topaketarako eremuak sortzea. Nahi duguna da bereziki aparte utzitako sektoreen parte-hartzea bideratuko duen egoera bat lortzea (gazteak, emakumeak, adineko pertsonak, migratzaileak, langabeak...), arazoak identifikatzen eta proposamenak ematen laguntzeko.

5.- Busturialdea-Urdaibai eskualdeko joera eta ezaugarrien xehetasunak aztertu dira, ikuspegi soziologikotik -inguruko 20 udalerriei bereziki erreparatuz-. Eskualdearen egoera sozio-ekonomikoa zehazki aztertu da eta Administrazio publikoen plangintza eta jarduerak kontuan hartu dira (Eusko Jaurlaritza, Bizkaiko Foru Aldundia, Udalak, Mankomunitateak eta Uren Partzuergoa). Plan publikoak ugaritu badira ere, atzerapen bat dago eragin handiko jardueretan, eta tokiko garapen eta ekonomiaren inguruko egoera kezkagarria da.

Ikasleen egitekoak

- 1) Testua irakurtzea. Interesgarritzat jotzen diren aspektuei buruzko laburpen edo iruzkin bat egitea.
- 2) Moduluko bideoak eta Urdaibairi buruzko bideo orokorra ikustea.
- 3) Egindako galderei erantzutea.
- 4) Eztabaidea-foroa parte hartzea.

Gutxi gora beherako kronograma

Moduluak zazpi eguneko iraupena dauka, **aprilaren 5etik 11ra** bitartean, eta sei orduko karga, guztira. Denboraren antolaketa desberdina izango da pertsona bakoitzaren arabera, baina honako kronograma proposatzen da, egunean ordubeteko lanarekin:

21/04/05 Astelehen na	21/04/06 Astearte	21/04/07 Asteazken a	21/04/08 Osteguna	21/04/09 Ostirala	21/04/10 Larunbata	21/04/11 Igandea
- 9. gida didaktiko	- Testuaren 2. Zatia	- Irakasleare	- Testuaren	- Foroaren	- Foroko 2. Galdera:	- Foroaren 3.

Nazioarteko Online Ikastaroa

“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzetan”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

a irakurtze a - 9. moduluk o bideoak ikustea - Testuare n 1. Zatia irakurtze a (Urdaibai kasua)	irakurtzea (Urdaibai kasua) - Foroko 1. Galdera: Zeintzuk dira Urdaibai inguruan gatazkatsue nak iruditzen zaizkizun gaiak?	kin zalantzak argitzea - Foroaren 1. Galderan parte hartzea	3. Zatia irakurtzea . - Foroko 2. Galdera: Zein erakunde edo gaik iruditzen zaizu daukala eragin handiena Urdaibain edo euskar gizartean, orokorrea n?	2. Galdera n parte hartzea - Testari erantzu ea	Erronka eta arazo komunei dagokien ez, loturarik ikusten al duzu Gatazkan dauden Herrialdee n nazioarte ko ikerketan honetan 	Galderan parte hartzea - 9. moduluko foroaren amaiera - Testa entregatz ea
---	--	--	---	---	---	---

Oinarritzko testua euskaraz (Urdaibai)

<https://territoriolab.org/wp-content/uploads/2020/04/EC-Urdaibai-digital-EU.pdf>

Bestelako baliabideak (Urdaibai)

<https://territoriolab.org/eu/bestelako-baliabideak-urdaibai/> (EU)

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa
"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

7

Bibliografia osagarria:

Lezio honekin erlazionatutako bestelako gaietan sakontzeko:

BUSTURIALDEA-URDAIBAI ESKUALDEKO ARGITALPEN ZIENTIFIKOAK / PUBLICACIONES CIENTÍFICAS DE LA COMARCA BUSTURIALDEA-URDAIBAI

Orokorrak / General

Egilea/ Autoría	Izenburua / Título	Agiria / Erreferentzia / Laburpena Documento /Referencia / Resumen
Zero Tailer Soziologikoa, 2005	Estado de opinión de la población que habita la Reserva de la Biosfera de Urdaibai	https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/estado_opinion_urdaibai/es_13637/adjuntos/estado_opinion05.pdf
Jurgi San Pedro Guillen. 2005	Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren esperientzia	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1282252
Xabier Arana Eiguren. 2006	Valores y retos de la Reserva de la Biosfera de Urdaibai	https://www.researchgate.net/publication/307476354_Valores_y_retos_de_la_Reserva_de_la_Biosfera_de_Urdaibai
Gobierno Vasco, 2008	Diagnóstico estratégico de la Reserva de la Biosfera	https://www.euskadi.eus/web01-a2ingar/es/contenidos/documentacion/diagnostico_urdaibai/es_doc/index.html

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

8

	de Urdaibai	.shtml
Luis Alberto Gago Carnicero. 2010	La estrategia de desarrollo sostenible de la Reserva de la Biosfera de Urdaibai, participación, y compromiso	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3113412
Miren Onaindia, et al. UPV/EHU. 2011	Urdaibaiko Gida Zientifikoa Guía Científica de Urdaibai	http://www.ehu.eus/cdsea/web/wp-content/uploads/2016/11/GuiaUrdaibaiC.pdf http://www.ehu.eus/cdsea/web/wp-content/uploads/2016/11/GuiaUrdaibaiC.pdf
German Alonso, eta al. Gobierno Vasco. 2011	Estrategia territorial de sostenibilidad en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai (País Vasco)	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3803251
Xabier Arana Eiguren, 2019	Retos ambientales del territorio e instrumentos de educación ambiental para la transformación socio-cultural (Urdaibai)	https://www.gernikagogoratuz.org/wp-content/uploads/2019/07/Narrativas-de-resistencia-y-solidaridad.pdf
Xabier Arana Eiguren, et al., 2019	Estudio de caso: Urdaibai (País Vasco). Conociendo iniciativas y compartiendo diagnósticos colectivamente.	https://territoriolab.org/wp-content/uploads/2020/04/EC-Urdaibai-digital-ES.pdf
Lorena Peña, et al. UPV/EHU. 2020.	Co-creation of knowledge for ecosystem services approach to spatial planning in the Basque Country.	http://www.ehu.eus/cdsea/web/wp-content/uploads/2017/03/sustainability-12-05287-1.pdf

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITORIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

9

Ingurumen iraunkortasuna / Sostenibilidad ambiental

Xabier Arana Eiguren. 2002	El voluntariado ambiental como fenómeno de dinamización socio-ambiental de la Reserva de la Biosfera de Urdaibai	https://www.researchgate.net/publication/307475769_El_voluntariado_ambiental_como_fenomeno_de_dinamizacion_socio-ambiental_de_la_Reserva_de_la_Biosfera_de_Urdaibai
Mª José Ainz Ibarrondo y Mª José González Amuchastegui. UPV/EHU. 2006	Gestión de montes en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2717911
Xabier Arana Eiguren. 2006	Reserva de la Biosfera de Urdaibai (País Vasco). Ensayos de sostenibilidad en un paisaje humanizado	https://www.researchgate.net/publication/305709717_Reserva_de_la_Biosfera_de_Urdaibai_Pais_Vasco_Essayos_de_sostenibilidad_en_un_paisaje_humanizado
Cesar San Juan, et al. UPV/EHU.2007	Inventario de conflictos socio-ambientales e imagen social del delito ecológico en la red de espacios naturales de la C.A.V.	https://www.ehu.eus/eu/web/ivac/inventario-conflictos-socio-ambientales
Mª José Ainz Ibarrondo y Mª José González Amuchastegui. UPV/EHU. 2008	Gestión de montes en la Reserve de la Biosfera de Urdaibai: Una oportunidad perdida	http://age.ieq.csic.es/boletin/46/16-GESTION.pdf

Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITORIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

10

Mª José Ainz Ibarroondo. UPV/EHU. 2008	El monocultivo de pino radiata en el País Vasco: origen y claves de permanencia de un sistema de explotación contrario al desarrollo sostenible	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3067546
Orbange Ormaetxea Arenaza. UPV/EHU. 2008	El efecto del proceso de urbanización difusa en la calidad paisajística de un espacio protegido	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3027517
Iñigo Urrutia Libarona. 2008	Plantación forestal de eucaliptos y régimen de usos del suelo establecido en el Plan Rector (Mundaka)	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3652136
Miren Onaindia, et al. UPV/EHU. 2010	Evaluación y localización de los servicios de los ecosistemas en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai (País Vasco)	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3654327
Lorena Peña, Gloria Rodríguez-Loinaz, Miren Onaindia. UPV/EHU. 2010	Servicios de Regulación de los ecosistemas en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai	http://www.ehu.eus/cdsea/web/index.php/publicaciones/publicaciones-cientificas/
Igone Palacios-Agundez, et al. UPV/EHU. 2011	Caso de estudio dentro de la Evaluación de Ecosistemas del Milenio de España: Sistemas socio-ecológicos de Bizkaia.	http://www.ehu.eus/cdsea/web/index.php/publicaciones/publicaciones-cientificas/
Iosu Madariaga, Miren Onaindia,	Naturaleza y Bienestar en Bizkaia. Evaluación de los Servicios de los Ecosistemas; investigación aplicada a la gestión.	https://www.bizkaia21.eus/Biblioteca_Virtual/detalle_documento.asp?idDoc=1364&idPagina=120&volver=1&idioma=c&orden=4&tipoOrden=0

Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

11

Igone Palacios y Xabier Arana (coord.). UPV/EHU. 2015		
Miren Mendia, et al. UPV/EHU. 2015	Propuesta metodológica para integrar la biodiversidad y los Lugares de Interés Geológico en la gestión de áreas protegidas: el ejemplo de la Reserva de la Biosfera de Urdaibai.	http://www.ehu.eus/cdsea/web/index.php/publicaciones/publicaciones-cientificas/
Ruth Pérez Lázaro. 2015	La Nueva Cultura del Agua, el camino hacia una gestión sostenible, Causas e impactos de la crisis global del agua	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5302844
Nekane Castillo-Eguskitza, et al. UPV/EHU. 2017	Urdaibai Biosphere Reserve (Biscay, Spain): Conservation against development? Science of the Total Environment 592, 124-133. DOI: 10.1016/j.scitotenv.2017.03.076	https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969717305880
Nekane Castillo-Eguskitza, et al. UPV/EHU. 2018	A comprehensive assessment of ecosystem services: Integrating supply, demand and interest in the Urdaibai Biosphere Reserve. Ecological Indicators 93, 1176-1189. DOI: 10.1016/j.ecolind.2018.06.004	https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1470160X18304448
Oreina Orrantia, et al. UPV/EHU. 2018	Ecological landscape assessment in a silvicultural system in the Urdaibai Reserve (Basque Country, Spain)	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6874850
Nekane Castillo-Eguskitza, et al.	Ecosystem services assessment in Urdaibai biosphere reserve	https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=223444

Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

erakundeak
NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

12

UPV/EHU. 2018	social-ecological system. Insights into management strategies/ekosistemen zerbitzuen ebaluazioa urdaibaiko biosfera erreserbako sistema sozio-ekologikoan.	
Lorena Peña, et al. UPV/HEU. 2020	¿Cambia la percepción sobre los servicios de los ecosistemas de los usuarios de la Reserva de la Biosfera de Urdaibai frente a los del Cinturón Verde de Bilbao?	http://www.ehu.eus/cdsea/web/index.php/publicaciones/publicaciones-cientificas/

Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

erakundeak
NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

13

Lurra eskuratzea / Acceso a la tierra

Mª José Ainz Ibarroondo. UPV/EHU. 1999	La proyección espacial del caserío vasco desde su antigua condición de unidad agraria plurifuncional a la más nueva de suelo apto para urbanizar	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1319300
Henk Renting. 2001	El papel futuro de la actividad agraria en el Desarrollo Rural. Algunas indicaciones empíricas de las regiones Urdaibai y Lea Artibai (País Vasco)	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=256184
Xabier Arana Eiguren. 2003	Naturaren kontserbazioa eta ingurumena. Urdaibai: izadia, baseria eta gizakia jasangarritasunaren kabian	https://www.researchgate.net/publication/307475804 Naturaren kontserbazioa eta ingurumena Urdaibai izadia base blesia eta gizakia jasangarritasunaren kabian
Xabier Arana Eiguren. 2006	Urdaibai biosfera erreserba. Landa-eremuaren funtsezko balioa lurrealdearen garapen iraunkorra bermatzeko	https://www.researchgate.net/publication/307475486 Urdai bai biosfera erreserba Landa-eremuaren funtsezko balioa lurrealdearen garapen iraukorrira bermatzeko
Gloria Rodríguez Loinaz. UPV/EHU. 2008	Dinámica del paisaje y efecto de la fragmentación en la diversidad de la vegetación y en la diversidad del suelo en la reserva de la biosfera de Urdaibai	https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=212153
Patricia Abelairas. UPV/EHU. 2008	La problemática de los suelos rústicos periurbanos: un análisis de	https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=169957

Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

emun te cabal pazu
NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

2008	precios hedónico espacial de la reserva de la biosfera de Urdaibai y zonas limítrofes	
Ana María Ferrero Rodríguez. UPV/EHU. 2010	Localización residencial en el suelo rústico de un espacio natural protegido periurbano; el caso de la reserva de la biosfera de Urdaibai	https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=174049
Eneko Garmendia Oleaga. Universitat Autònoma de Barcelona. 2011	Sustainable natural resource management a complex systems approach	https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=119835
Mª José Ainz Ibarrondo. UPV/EHU. 2011	Dispersión urbana en el Suelo No Urbanizable del País Vasco: la distorsión del planeamiento en la Reserva de la Biosfera de Urdaibai	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3842388
Miren Onaindia, et al. UPV/EHU. 2011	Land use efficiency through analysis of agrological capacity and ecosystem services in an industrialized region (Biscay, Spain)	https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S026483771630638X
Mª José Ainz Ibarrondo, et al. UPV/EHU. 2016	Impacto del desarrollo urbanístico reciente en el paisaje del caserío vasco. Una propuesta metodológica en la reserva de la biosfera de Urdaibai	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5484472

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa
“GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen”
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

15

Nekane Eguskitza, UPV/EHU. 2018	Castillo- et al.	A comprehensive assessment of ecosystem services: Integrating supply, demand and interest in the Urdaibai Biosphere Reserve.	https://www.researchgate.net/publication/325924498_A_comprehensive_assessment_of_ecosystem_services_Integrating_supply_demand_and_interest_in_the_Urdaibai_Biosphere_Reserve
Nekane Eguskitza, UPV/EHU. 2019	Castillo- et al.	Unraveling local preferences and willingness to pay for different management scenarios: A choice experiment to biosphere reserve management	https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264837718304368#!

Genero desberdintasunak / Desigualdades de género

Zero Soziologikoa. 2005	Tailer	Estado de opinión de la población que habita la Reserva de la Biosfera de Urdaibai.	http://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/estad_o_opinion_urdaibai/es_13637/adjuntos/estado_opinion05.pdf
María Viadero Acha, Jokin Alberdi Bidaguren. UPV/EHU. 2011		La incorporación de la participación y la equidad de género en las cooperaciones autonómicas	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3761767
Andrea Aiepe Arbe. 2006		Gernikar emakumeak XX. Mendean: Ahotsak eta Bizipenak	https://www.museodelapaz.org/denda/gernika-lumoko-historia-bilduma/61-gernikar-emakumeak-xx-mendean-ahotsak-eta-bizipenak.html

Identitate kulturala eta Euskara / Identidad cultural y lengua vasca

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

16

Idoia Mallea Lamiquiz. Universidad de Deusto. 2002	Urdaibai, herri bizitza eta hizkuntza (1960-2000) baseria, inguruaren hustirapen eredu eta balore kulturalen gordailu	https://dialnet.unirioja.es/servlet/tesis?codigo=166033
Xabier Arana Eiguren. 2004	Urdaibaiko Biosfera Erreserba eta ondare kulturala	https://www.researchgate.net/publication/305709631_Urdaibai_ko_Biosfera_Erreserba_eta_ondare_kulturala
Jon Kortazar Uriarte. 2005	Urdaibai artean: literatura gida. Urdaibai en el arte: guía literaria	https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=261807 https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=602602
Maria Oianguren Idigoras, Gernika Gogoratuz. 2006	Gernika, la dimensió cultural, ètica i estètica de la construcció de la pau	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2163704
Elías Larrinaga. 2009	Proyecto museístico en Urdaibai momento crítico para hacer realidad un segundo Guggenheim en tierras vascas	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6530083
José Ignacio Pérez Iglesias. UPV/EHU. 2010	La riqueza de la cultura: del Museo Guggenheim Bilbao al Guggenheim Urdaibai	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3682001
Xabier Arana Eiguren. 2010	El Árbol de Gernika y su servicio universal	http://www.ehu.eus/cdsea/web/wp-content/uploads/2017/02/Gernika.pdf

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus

TERRITORIOS EN CONFLICTO
GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK
TERRITÓRIOS EM CONFLITO

Nazioarteko Online Ikastaroa

"GATAZKA EGOERAN DAUDEN LURRALDEAK. Alternatibak, ikuspegi partekatuak eta prozesu kolektiboak eraikitzen"
(2. edizioa)

9. MUDULUA: Euskal testuinguruaren azterketatik ateratako gakoak.
Urdaibai kasua.

17

Daniel Rementeria Arruza. 2015	Paisajes culturales de Busturialdea: Procesos, tensiones y derivas. KOBIE.	http://www.bizkaia.eus/fitxategiak/04/ondarea/Kobie/PDF/6/Kobie_Anejo_14_web.pdf?hash=92e49f1cbabcd9b32d6678ad7fdf0fa6
Mª José Ainz Ibarrondo y Mª José González Amuchastegui. UPV/EHU. 2016	Impacto del desarrollo urbanístico reciente en el paisaje del caserío vasco: una propuesta metodológica en la reserva de la biosfera de Urdaibai.	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5484472
Álvaro Aroca Córdoba. UPV/EHU.2016	Diseño de herramientas de análisis artístico-medioambiental: Reserva de la Biosfera de Urdaibai como caso de estudio	https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5615095

Universidad
del País Vasco
Euskal Herriko
Unibertsitatea

emun te cabia! eku
NAZIOARTEKO
BIKANTASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

eCampus